

IPB-transparant – jaargang 6 – nr 3 – april 2003 – driemaandelijks tijdschrift van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad – Guimardstraat 1 – 1040 Brussel – tel. 02/509 96 87 – fax 02/509 96 09 – e-mail ipb@interdio.be – website www.ipbsite.be – rek. 784-5832889-14

*verantwoordelijke uitgever: Leon Van Luchene
afgiftekantoor: Brussel 4*

Editoriaal

Ik heb familie in Irak*

Eens kwamen Jezus' moeder en zijn broers naar Hem toe. Er zat veel volk om hem heen, dat het bericht doorgaf: "Uw moeder en uw broers zijn daarbuiten en vragen naar U." Hij gaf hun ten antwoord: "Wie is mijn moeder en wie zijn mijn broeders?" En terwijl Hij zijn blik liet gaan over de mensen die in een kring om Hem heen zaten, zei Hij: "Ziehier mijn moeder en mijn broers. Want mijn broer en mijn zus en mijn moeder zijn zij die Gods wil in praktijk brengen." (Marcus 3, 31-35)

Hoe verschillend we ook zijn, allen zijn we broers en zussen van elkaar.
Hoe ver onze belangen ook uit elkaar liggen, allen zijn we verwant.

Ik ben de betoger die meeloopt in een zee van vredelievende mensen.

Ik ben het kleine meisje uit Irak dat midden haar spel "Papa" roept, maar niet weet dat papa eerstdaags niet thuis zal komen.

Ik slaap de moeilijke slaap van de Amerikaanse gevechtspiloot die nog de angst ervaart van de gedachte: "Leef ik morgen nog?" .

Ik kijk met de donkere ogen van de vrouw uit Tikrit die haar linnen nergens veilig te bleek kan leggen onder de nochtans zo vredige, blakende zon.

Ik ben de Moslimman die trouw zijn gebeden opzegt en vreest dat elke medegelovige die overgaat tot terrorisme en geweld ook zijn eigen reputatie schaadt.

Ik ben de speelse kleuter in het lokale schooltje van Bagdad, haast niet bewust van wat oorlog is, maar die wel onrustig wordt van alle zenuwachtigheid die in de lucht hangt.

Ik ben de wereldleider die wakker ligt van beslissingen op leven en dood van duizenden, miljoenen mensen.

Ik ben de gewone, Vlaamse vrouw die niet de macht heeft van een wereldleider, maar wel de macht bezit – én de gewetensroep – om te bidden, te spreken en zelf een mens van vrede te zijn.

Ik ben een beetje als elk ander,
al is het maar omdat ik streef naar hetzelfde geluk,
omdat ik bid om dezelfde hoop,

omdat ik strijd voor dezelfde vrede.
Ik heb familie in Irak,
en waar ter wereld ook.

Hilde Van Putten

* Met die slogan riep de Nederlandse Raad van Kerken haar gelovigen op om te protesteren tegen de oorlog in Irak.

IPB-nieuws

Ontmoetingsdag

Weg van gemeenschap. Nieuwe religieuze groepen ontmoeten elkaar

Na het colloquium “Eén zending, vele vormen. Leken en religieuzen: samen, en anders” (februari 2001) werd het IPB gevraagd verder te werken rond het onderwerp leken – religieuzen.

In Vlaanderen zijn er heel wat ‘nieuwe’ evangelische gemeenschappen, gegroeid vanuit een bestaande of nieuwe christelijke spiritualiteit. In 2002 besloot het IPB deze groepen samen te brengen en een stem te geven. Zo groeide de ontmoetingsdag “Weg van gemeenschap...”.

Ongeveer 125 personen uit ongeveer 40 groepen kwamen op 15 maart samen om elkaar te ontmoeten en te leren kennen. Er werd samen gezongen en gebeden. En met elkaar uitgewisseld rond gebed, gemeenschap en inzet. Telkens leidden zowel een religieus als een leek het thema en het gesprek over dat thema kort in.

Vierend bidden, biddend vieren - gebed

Zuster Johannes Fillet (Sint-Trudo Abdij, Male) stond stil bij de verschillende vormen van samen bidden en bij het getijdengebed zoals zij en haar medezusters het bidden. Tegenover deze klassieke gebedsvorm getuigde Antoinette Van Mossevelde hoe in het Gentse KUC (Katholiek Universitair Centrum) sinds 1981 een christelijke gemeenschap gegroeid is rond vieringen op zondag. Leken en religieuzen (Dominicanen) zoeken er samen naar een eigentijds antwoord op zingeving- en geloofsvragen en op het vieren van hun christelijk engagement.

Verbonden en verbindend leven - gemeenschap

Pater Walter Corneillie wees op het belang van gemeenschap vormen. Door verbonden en verbindend te leven kan een gemeenschap mensen doen groeien in hun menselijkheid, in hun menswording. Hij pleitte voor meer contact tussen allerlei nieuwe groepen en de bestaande instituties. Één van die nieuwe groepen is het Huis van Vrede (Kortrijk). Het Huis van Vrede is ontstaan als antwoord op de zoektocht van Rita Pollentier en Bart Pieters. In bestaande klassieke congregaties vonden zij niet het evangelisch gemeenschapsleven dat zij zochten. Het Huis van Vrede is een ‘eigen’ antwoord: met celibataire leken een woon- en leefgemeenschap vormen, onderdak bieden aan mensen in nood, meewerken op de parochie

en in de groepen waar we actief waren, en de wijk waarop we wonen niet uit het oog verliezen.

Bewogen in beweging zetten - inzet

Het doel van “Kloster-Eck” is in de hoofdstad interreligieuze contacten en ontmoetingen bevorderen. Aanvankelijk beperkte de dialoog zich tot de drie godsdiensten van het geopenbaarde monotheïsme. In een stad als Brussel bleek dit echter niet houdbaar. Een verruiming van de dialoog tot de velen die zich niet tot een levensbeschouwelijke traditie rekenen, en tot de grote groep van vrijzinnige humanisten drong zich op. Trees Castelein (Dochter der Liefde) en Christof Grootaers legden de nadruk op het belang van de eigenheid van elkeen en van elke traditie in het gesprek, en op het aanvaarden van het anders-zijn van de andere. Als leek vindt Veerle Audenaert (Dwarsverband Jezuiten) haar bron van inzet in de wederzijdse ontmoeting tussen leken en religieuzen en in de ontdekking van de eigen spirituele traditie. Door die ontmoeting en ontdekking groeide in haar het verlangen om mee verantwoordelijkheid op te nemen en om zelf goede grond voor anderen te mogen worden. Niet zoals religieuzen maar als gehuwde vrouw en moeder van drie kinderen en vanuit éénzelfde bewogenheid: de bevrijdende boodschap van Jezus.

Luisterend naar de aanwezigen zijn wij gesterkt door wat de navraag liet uitkomen: het evangelie blijft mensen uitdagen tot evangelisch-religieus leven nu. Vele groepen en initiatieven zijn kleinschalig, maar daarom niet minder waardevol. Het IPB durft hopen dat zij meer gekend, erkend en bevestigd worden, en dat hun bezieling aanstekelijk mag werken.

**De verslaggeving van de ontmoetingsdag (met o.a. de inleidingen, een synthese van de verslagen van de gespreksgroepen) verschijnt i.s.m. het tijdschrift Heiliging. Nieuw en oud (lopende jaargang, nr 3). Het nummer verschijnt begin september 2003. Bestellen kan door storting van 4 € (portkosten inbegrepen) op rekeningnummer 799-5195324-06 van het IPB.*

In kadertje

IPB en het jaar van de verkondiging

Het jaar van de verkondiging was één van de onderwerpen op het Forum van februari 2003. Op het Forum werden heel wat suggesties geformuleerd. U vindt ze onder de rubriek *In 't vizier*.

In kadertje

30 jaar op het IPB

*foto Liliane Wellens in bijlage en knippen: alleen hoofd LW; links tot juist voor micro gaan; rechts een beetje (of geen) gordijn? – waat het schoonst is; onderaan: tot onder zwarte rand van de 'overgooier'; boven: tot iets boven hoofd. Indien er iets van de witte bol (zie foto) is, dit wegwerken indien mogelijk. Dit lijkt mij een goed geknip, of niet?
tekst onder de foto*

Sinds 1 mei 1973 werkt Liliane Wellens als secretaresse op het IPB. En nog steeds is Liliane op het IPB. 30 jaren, terwijl het IPB 33 jaar bestaat!

Dank je, Liliane, voor al die jaren van zorgzame toewijding, en voor de komende jaren!

Echo uit de Bisschoppenconferentie

Jaar van de verkondiging. Gezonden om te verkondigen

*Na het jaar van de dienstbaarheid start in september 2003 het Jaar van de verkondiging: Gezonden om te verkondigen, het tweede in de reeks van drie themajaren (dienstbaarheid, verkondiging, liturgie).**

Naar aanleiding van het Jaar van de verkondiging publiceerden de bisschoppen een herderlijke brief **Een zaaiër ging het land op om te zaaien. Gezonden om te verkondigen.**** De brief is opgebouwd vanuit drie vragen. Wat betekent verkondiging van het evangelie vandaag, in de huidige moderne, westerse samenleving? Wat is de boodschap die de Kerk aan de wereld wil verkondigen? (Inhoud van de verkondiging). Waarom is evangelisatie belangrijk voor de Kerk vandaag, en hoe moet ze gebeuren?

Verder lanceren de bisschoppen een **Oproep aan de gelovige gemeenschappen voor het Jaar van de verkondiging.****

Als ondersteuning van de animatie van gemeenschappen en groepen zijn er **Praktische pistes**** om de verkondiging in de liturgie, vieringen of bezinningen aan bod te brengen. Er zijn pistes voor een viering bij de start van het jaar (september), in de advent, in de veertigdagentijd, en in de dynamiek van Pinksteren.

Met een blik naar het verleden (Jaar van de dienstbaarheid) en naar de toekomst (liturgie) wijzen de bisschoppen in hun herderlijke brief op de band verkondiging – liturgie – diaconie.

“Het is Gods verlangen dat Hij mag gekend en bemind worden door de mensen. Daarom wil Hij dat zijn Naam onder de mensen bekend gemaakt wordt. Die bekendmaking gebeurt allereerst door de verkondiging zelf van het evangelie. ... Ze gebeurt ook door de viering van de liturgie en door het getuigenis van een daadwerkelijk leven in navolging van Jezus. Gods woord is niet alleen het verkondigde woord. Het woord wordt ook gevierd én gedaan. ... Zo heeft de kerk een drievoudige zending: verkondiging, liturgie en dienst.” (Uit nr. 9)

**Zie ook onder IPB-nieuws en In 't vizier*

***De publicaties kunnen besteld worden bij Licap, Guimardstraat 1, 1040 Brussel. Tel. 02/509 96 05. Fax 02/509 97 04. E-mail: info@licap.be*

Over de grenzen

Christenen en Europa

Reeds drie maal kwamen christenen uit Europa samen om over de éénwording van Europa na te denken. Aanleiding was het “Manifest voor een Europees bewustzijn” dat het Duitse ZdK (Zentralkomitee der deutschen Katholiken) en de Semaines Sociales de France in 2000 gepubliceerd hebben. De laatste bijeenkomst vond begin maart 2003 plaats in Krakau, en handelde over ‘het overwinnen van de crisis en het welslagen van de uitbreiding’.

Voor de uitbreiding van de EU stond centraal. De ‘geest van Krakau’ kan als volgt weergegeven worden. 1. Het is belangrijk de verschillen tussen West en Oost (kandidaat

lidstaten, en andere staten) te kennen, ze te benoemen en te aanvaarden en ze te relativieren. 2. De Oost-Europeanen hebben hun angsten en verwachtingen tegenover de integratie in de EU verwoord. Angsten zijn o.a. identiteitsverlies; het gevoel van kolonisatie door West-Europa; een doorgedreven institutionalisering. Terzelfdertijd zijn zij bewust dat de eenheid Europa beschermt tegen een Amerikaans monopolie. Ook in het ‘oude’ Europa leven die angsten en verwachtingen. Zij mogen ons niet beletten de uitbreiding van Europa te realiseren. 3. De wil en het gevoelen van sámen geroepen-zijn om aan Europa te bouwen leefde sterk. *“Het opbouwen van Europa is een ethische opdracht. Het gaat immers om vergeving en verzoening, over vrede en vrijheid, over recht en rechtvaardigheid, over solidariteit van de rijksten met de armsten en van de sterksten met de zwaksten, zowel binnen de EU als tegenover de wereld.”* (Uit de slotverklaring van de bijeenkomst.)

De slotverklaring heeft het ook over de crisis en de wegen om die te overwinnen.*

“Het schouwspel van verdeeldheid dat de Europese diplomatie eens te meer opgevoerd heeft tegenover de internationale crisis (nvdr op dat ogenblik de oorlogsdreiging in Irak) nodigt ons uit tot een gezamenlijke reflectie, zonder complexen of illusies. Het is een crisis. Wij mogen ons niet neerleggen bij de verdeeldheid, maar moeten dit ogenblik leven als een gelegenheid om, in de dialoog, beter het gewicht van onze respectievelijke geschiedenissen en de betekenis van onze verschillen te verstaan. Een dergelijke dialoog en de praktijk van overleg zijn onontbeerlijk voor alle grote oriëntaties van onze buitenlandse politiek. Van daaruit zullen wij een eenheid van Europees handelen kunnen opbouwen; in een multipolaire wereld moet deze eenheid gegrond zijn in opbouwende partnerschappen met de rest van de wereld. Zo zullen wij ons toebehoren aan de Unie beter kunnen waarmaken, en zullen wij dat toebehoren kunnen beleven als een kans die ons geboden wordt om samen het proces van internationale betrekkingen om te buigen, naar gerechtigheid, solidariteit en vrede. ... Als christenen is het onze taak, zowel vandaag als morgen bij te dragen tot de omvorming van wat eens een unie van staten was in een gemeenschap van volkeren en Europese burgers.”

*De volledige tekst van de slotverklaring is te lezen op www.ssf-fr.org (Franse tekst) of op www.zdk.de (Duitse tekst).

In ‘t vizier

Jaar van de verkondiging

Suggesties voor concrete initiatieven

Hieronder een greep uit de lijst van suggesties die IPB-leden op het Forum van 8 februari 2003 voorstelden. Deze suggesties kunnen groepen, organisaties, teams... inspireren tot een initiatief. De uitgebreide lijst kan op het IPB-secretariaat aangevraagd worden.

- Een diocesane **parochiemarkt** met een inhoudelijk aanbod én ruimte voor ontmoeting. Of een ‘**Pinkstermarkt**’ waarbij nieuwe en oude religieuze liederen gepromoot worden.
- De ‘**Parochie-van-het-jaar**’-verkiezing. Bekroon parochies voor hun leuke, creatieve, diepzinnige, maatschappijbetrokken en toch haalbare initiatieven.
- Een dagelijks kort **officie**, met mooie liederen en confronterende bijbelteksten.

- Herneming **opendeurdag kloosters en abdijen**.
- Actie lanceren om een dagelijks **gebedsengagement** op te nemen. Wie zich een kwartier per dag afstemt op God legt de basis voor een open en authentieke verkondiging.
- Zich alleen of in groep afstemmen op God kan ook door het gebruik van de **bijbelleesrooster**. Een handige gids bij de bijbel.
- '**De hoogdag van de verkondiging**'. Op die dag zouden alle kerken van Vlaanderen open gezet kunnen worden voor gelovigen en zoekenden voor één en dezelfde gebedsviering die via een rechtstreekse uitzending van radio wordt begeleid.
- Een **hongerdoek** maken. Een niet-verbale, creatieve groepsopdracht.
- De **decanale bladzijden van Kerk en Leven** kunnen op een creatieve manier opgevuld worden: een wekelijks bijbelvers ter overweging, een citaat, een link naar een boeiende website...
- Een **religieuze kinderhappening**.
- **Vlaamse jongeren schrijven een boek**. Jongeren interviewen een voor hun inspirerende religieuze figuur. De jongeren bedenken zelf de vragen, schrijven het uit, ze nemen zelf foto's enz. Men zou er een wedstrijd kunnen van maken. Een speciaal nummer van Kerk en Leven door jongeren zou eveneens mogelijk zijn.
- Originele en genietbare eigentijdse combinaties te ontwerpen van **stoet, processie, optocht en manifestatie**.
- Elke week een **e-mail** met een aandachtspunt of suggestie.
- **Toerisme**. Er zijn veel gesloten kerken. Streven naar meer open ontvangstruimtes en naar een permanente aanwezigheid.